

Wrocław, 19 lutego 2015 roku

WK.60/105/K-63/14

Pan
Olgiert Poniżnik
Burmistrz Gminy i Miasta Gryfów Śląski

ul. Rynek 1
59 – 620 Gryfów Śląski

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 w związku z art. 7a ust. 4 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 10 do 22 grudnia 2014 r. kontrolę sprawdzającą w gminie Gryfów Śląski w zakresie wykonania wniosków pokontrolnych, sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 28 lutego 2013 r. (WK.60/105/K-49/12).

Ustalenia kontroli przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz przekazano Panu Burmistrzowi w dniu jego podpisania.

W ramach przeprowadzonej kontroli sprawdzono wykonanie 12 wniosków pokontrolnych przekazanych po przeprowadzonej w 2012 r. kontroli kompleksowej gospodarki finansowej gminy Gryfów Śląski.

W wyniku kontroli sprawdzającej stwierdzono nieterminowe ewidencjonowanie na koncie 011 „Środki trwałe” składników majątku pochodzących z inwestycji. Dotyczyło to dwóch zadań inwestycyjnych, na trzy objęte kontrolą, które zostały zakończone i odebrane protokolarnie odpowiednio w październiku 2012 r. („Odbudowa mostu przejazdowego z kregów żelbetowych na drodze gminnej w Wolbromowie dz. nr 326 w km 0+000+0+300”) oraz sierpniu 2012 r. („Budowa parkingu dla obsługi ruchu turystycznego w Gryfowie Śląskim”). Wartości tych zadań zostały zaewidencjonowane na ww. koncie odpowiednio w czerwcu i wrześniu 2013 r., tj. z 8-mio i 13-to miesięcznym opóźnieniem, na podstawie dokumentów OT sporządzonych przez pracowników Wydziału Technicznego (insp. ds. drogownictwa - odbudowa mostu oraz insp. ds. infrastruktury i inwestycji - budowa parkingu) dopiero w dniach 26.06 i 30.09.2013 r. Ww. pracownicy nie dopełnili obowiązku sporządzenia dokumentu OT w miesiącu, w którym dokonano protokolarnego odbioru końcowego robót. Powyższe stanowiło naruszenie art. 20 ust. 1 w zw. z art. 24 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 ze zm.).

W prowadzonej na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” ewidencji kosztów ww. zadania związanego z odbudową mostu w Wolbromowie oraz dokumencie OT określającym wartość tego środka trwałego, nie uwzględniono wydatku związanego z pełnieniem nadzoru inwestorskiego w kwocie 849 zł (faktura Nr 36/2012 z dnia 19.12.2012 r. za pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego przy realizacji tej inwestycji i 6 zadań remontowych). Było to niezgodne z art. 28 ust.

8 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym „Cena nabycia i koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania, w tym również: 1) niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy; 2) koszt obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe, pomniejszony o przychody z tego tytułu”.

Nieprawidłowość w opisanym zakresie została już stwierdzona w dwóch poprzednich kontrolach kompleksowych gospodarki finansowej Gminy przeprowadzonych w latach: 2008 i 2012, co wskazuje na niewykonanie wniosków pokontrolnych sformułowanych przez Prezesa Izby w wystąpieniach pokontrolnych odpowiednio o nr: WK.60/105/K-15/08 z dnia 31 lipca 2008 r. i WK.60/105/K-49/12 z dnia 28 lutego 2013 r.

Ponadto w trakcie kontroli sprawdzającej stwierdzono nieprawidłowości w zakresie realizacji niżej wymienionych wniosków pokontrolnych:

- **wniosku nr 2** dotyczącego dokonywania zapisów księgowych na kontach 133 „Rachunek budżetu” oraz 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” na podstawie dowodów bankowych (wyciągów), zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w uregulowaniach wewnętrznych. Zarządzenie nr 133/2010 Burmistrza Gminy i Miasta Gryfów Śląski z 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości wraz z załącznikami nr 1 i 2 nie uległo zmianie. Załącznik nr 1 do ww. zarządzenia zawierał plan kont dla Urzędu Miasta i Gminy w Gryfowie Śląskim, w którym określono zasady klasyfikacji zdarzeń oraz prowadzenia kont, w tym konta 130. Załącznik nr 2 zawierał plan kont dla budżetu Miasta i Gminy Gryfów Śląski, w którym określono zasady klasyfikacji zdarzeń oraz prowadzenia kont, w tym konta 133. Zasady funkcjonowania kont 130 i 133 zawarte w załącznikach do ww. zarządzenia były zgodne z postanowieniami zawartymi w załącznikach nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych (...) (Dz. U. z 2013 r., poz. 289). Zgodnie z uregulowaniami zawartymi w załącznikach nr 2 i 3 do powołanego rozporządzenia Ministra Finansów oraz załącznikach nr 1 i 2 do cyt. zarządzenia Burmistrza zarówno na koncie 130 jak i 133 zapisy winny być dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, z tym że w przypadku konta 130 dla zachowania zasady czystości obrotów dopuszcza się stosowanie technicznego zapisu ujemnego w celu dokonywania korekt.

Stwierdzono, że pomimo zapewnienia zawartego w punkcie 2 odpowiedzi Burmistrza na wystąpienie Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z 28 lutego 2013 r., iż zapisy księgowe na kontach 133 i 130 będą prowadzone na podstawie dowodów bankowych w dalszym ciągu dla udokumentowania operacji na kontach 130 i 133 w korespondencji z innymi kontami (w tym z kontami zespołu „2”) stosowano także dowody polecenia księgowania „PK”.

- **wniosku nr 3** dotyczącego podejmowania na bieżąco czynności egzekucyjnych w stosunku do podatników zalegających z wpłatami podatków. Kontrolą w tym zakresie objęto czynności windykacyjne, które organ podatkowy podejmował w stosunku do 11 podatników, z czego w zakresie podatku od nieruchomości do 3 osób prawnych (J000038, J000046, J000062) i 3 osób fizycznych (N001475, N001476, N002158), w zakresie podatku rolnego do 3 osób fizycznych (R000993, R001557, R001391), a w zakresie podatku od środków transportowych do 2 osób fizycznych (D003875, D003804) . Kontrola wykazała, że wobec jednego podatnika J000038 od dnia 15.04.2011 r. nie podejmowano żadnych czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych. Na dzień kontroli podatnik posiadał zaległości w kwocie 159.366 zł. Kontrola wykazała również, że wobec wszystkich pozostałych podatników objętych kontrolą organ podatkowy nie podejmował czynności windykacyjnych i egzekucyjnych na bieżąco. Wystawiano upomnienia obejmujące więcej niż jedną ratę podatku, co oznacza, że nie były wystawiane systematycznie, po każdej nieopłaconej w terminie racie. Tytuły wykonawcze wystawiano z opóźnieniami sięgającymi nawet do 9 miesięcy od daty doręczenia upomnienia (podatnik R001557), lub też pomimo skutecznego doręczenia upomnienia i braku wpłaty nie wystawiano ich wcale (podatnicy D003804, R001557, N001475 i J000046). Powyższe świadczy, że organ podatkowy w 2013 r. windykację i egzekucję zaległości prowadził z naruszeniem przepisów z § 2, § 3 ust. 1 oraz § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. nr 137, poz. 1541), a w 2014 r. z naruszeniem przepisów § 1, § 5 oraz § 6 w związku z § 4 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 656). Zgodnie z przywołanymi przepisami: *„Wierzyciel jest obowiązany do systematycznej kontroli terminowości zapłaty należności pieniężnych”*(§1); *„Wierzyciel niezwłocznie doręcza zobowiązanemu upomnienie, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy”* (§ 5); *„Wierzyciel niezwłocznie wystawia tytuł wykonawczy, w przypadku gdy łączna wysokość należności pieniężnych wraz z odsetkami z tytułu niezapłacenia w terminie należności pieniężnej przekroczy dziesięciokrotność kosztów upomnienia albo gdy okres do upływu terminu przedawnienia należności pieniężnej jest krótszy niż 6 miesięcy”*(§ 6) oraz *„Wierzyciel przesyła zobowiązanemu upomnienie zawierające w szczególności wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia”* (§ 4 ust. 1 pkt 5). Osobami odpowiedzialnymi za wystąpienie opisanych nieprawidłowości był Burmistrz działający jako organ podatkowy oraz pracownicy wydziału finansowego odpowiedzialni za windykację i egzekucję zaległości podatkowych.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Wykonanie w pełnym zakresie wniosków pokontrolnych sformułowanych w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z 28 lutego 2013 r. dotyczących:

- a) bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych zmian w stanie składników majątkowych, w tym w szczególności stanowiących uzyskane efekty inwestycyjne, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 1 i 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.),
- b) ujmowania na koncie 080 „Środki trwałe w budowie(inwestycje)” wszystkich poniesionych nakładów (kosztów) związanych z realizacją inwestycji, w tym wydatków za nadzór inwestorski, stosownie do zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów j.s.t., jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) w związku z art. 28 ust. 8 ustawy o rachunkowości,
- c) prowadzenia zapisów księgowych na kontach 133 „Rachunek budżetu” i 130 „Rachunek bieżący jednostek budżetowych” na podstawie dowodów bankowych (wyciągów) w celu zapewnienia zgodności zapisów na kontach organu i Urzędu z zapisami w księgowości banku, stosownie do zasad funkcjonowania tych kont, określonych w załącznikach nr 1 i 2 do zarządzenia nr 133/2010 Burmistrza Gminy i Miasta Gryfów Śląski z 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia zasad (polityki) rachunkowości,
- d) podejmowania na bieżąco czynności windykacyjnych i egzekucyjnych, w stosunku do podatników zalegających z zapłatą podatku, zgodnie przepisami § 1, § 5 oraz § 6 w związku z § 4 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 656).

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym

przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Robert Skrzypek

Przewodniczący Rady Miejskiej Gminy Gryfów Śląski